

Strokovna in druga javnost

Številka: 007-273/2022/1
Datum: 30. 9. 2022

Zadeva: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu – objava na E-demokraciji

Strokovno in drugo javnost vabimo, da **do 14. oktobra 2022** na spletni strani E-demokracija poda svoje pripombe in predloge k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu.

Ključni cilj predloga zakona je celovita ureditev:

- javne službe v visokem šolstvu in
- statusnih razmerij med univerzo in njenimi članicami,

v obeh primerih vezana na odločitve Ustavnega sodišča. Ob tem se ureja tudi možnost, da se javnim visokošolskim zavodom dopustiti ustanavljanje gospodarskih družb in drugih pravnih oseb, pri čemer gre za uskladitev z Zakonom o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21).

Cilji, ki jih zasleduje predlog zakona, so tudi:

- ureditev položaja visokošolskih učiteljev, izvoljenih v funkcijo dekana članice javne univerze,
- dopolnitev ukrepov, uvedenih v Zakon o visokem šolstvu z Zakonom za urejanje položaja študentov (Uradni list RS, št. 54/22), vezanih na vzpostavitev enotnega sistema prepovedi zaračunavanja vpisnih stroškov na javnih visokošolskih zavodih. Predlagana dopolnitev ureja tudi zaračunavanje šolnine v primeru vzporednega študija in prehodov med študijskimi programi ter študentom, ki so se izpisali iz posameznega študijskega programa, dopušča ponovni vpis v ta isti študijski program (kar po veljavni ureditvi ni mogoče) in
- vzpostavitev pravnih podlag za vodenje digitalnih evidenc in postopkov v visokem šolstvu z namenom poenostavitve v državni upravi, v okviru predlogov ukrepov za debirokratizacijo iz Načrta za okrevanje in odpornost (lažje in hitrejše komuniciranje s kandidati za vpis na visokošolske zavode in vlagatelji vlog za subvencionirano bivanje preko spletnega portala eVŠ; dopolnitev podatkov študentske izkaznice z navedbo evropske študentske identitete, vodenje digitalnih evidenc v visokem šolstvu).

dr. Matjaž Krajnc
državni sekretar

EVA 2022-3330-0117

I. BESEDILO ČLENOV

1. člen

Za 6. členom se dodajo novi 6.a, 6.b in 6.c člen, ki se glasijo:

»6.a člen
(javni interes)

Visokošolsko izobraževanje, ki ga v obliki javnoveljavnih študijskih programov izvajajo visokošolski zavodi v Republiki Sloveniji pod pogoji za opravljanje visokošolske dejavnosti iz tega zakona, je v javnem interesu.

6.b člen
(javna služba)

Javna služba v visokem šolstvu obsega izobraževalne, znanstvenoraziskovalne, umetniške in podporne dejavnosti, in jo izvajajo javni visokošolski zavodi in zasebni visokošolski zavodi za koncesionirane študijske programe.

Izobraževalna dejavnost, ne glede na način izvajanja, obsega študijske programe za pridobitev izobrazbe prve, druge in tretje stopnje.

Znanstvenoraziskovalna dejavnost obsega področja, ki jih opredeljuje zakon, ki ureja znanstvenoraziskovalno dejavnost.

Umetniška dejavnost obsega umetniško ustvarjanje na področju izobraževalnega in raziskovalnega dela v okviru umetniških disciplin, katerega rezultati so javno dostopni.

Podporne dejavnosti so knjižnična, informacijska, administrativna, tehnična, strokovna, upravljavna dejavnost, dejavnost študentskih domov in druge podporne dejavnosti.

Javni visokošolski zavod lahko poleg dejavnosti javne službe opravlja tudi druge dejavnosti, povezane z dejavnostmi iz prvega odstavka tega člena, ki pomenijo prodajo blaga in storitev na trgu. Opravljanje drugih dejavnosti iz tega odstavka ne sme posegati v obseg in kakovost zagotavljanja javne službe.

Kadar javni visokošolski zavod opravlja druge dejavnosti iz tega člena, mora biti cena na trgu oblikovana tako, da zagotovi najmanj pokrivanje vseh neposrednih in posrednih stroškov ter sorazmerni del skupnih stroškov, vezanih na zagotavljanje te dejavnosti. Cena mora vključevati tudi stroške uporabe osnovnih sredstev.

Javni visokošolski zavod prihodke in odhodke javne službe ter tržne dejavnosti vodi ločeno v skladu z veljavnimi finančnimi predpisi.

Presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen z dejavnostmi iz šestega in sedmega odstavka tega člena, ki ga javni visokošolski zavod izračuna skladno z zakonom, ki ureja fiskalno pravilo in zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, mora javni visokošolski zavod voditi na ločenem računu. Presežek prihodkov nad odhodki, ki ga skladno z zakonom iz tega odstavka ni treba voditi na ločenem računu, mora javni visokošolski zavod nameniti za izvajanje in razvoj dejavnosti.

Presežka odhodkov nad prihodki, ustvarjenega z dejavnostmi iz šestega in sedmega odstavka tega člena, javni visokošolski zavod ne sme poravnati iz sredstev javne službe. O načinu poravnave primanjkljaja odloča ustanovitelj na predlog upravnega odbora javnega visokošolskega zavoda.

Določbe devetega in prvi stavek desetega odstavka tega člena veljajo in se uporabljajo tudi za zasebne visokošolske zavode s koncesijo v delu dodeljene koncesije.

6.c člen (financiranje javne službe)

Javna služba v visokem šolstvu je financirana iz javnih virov, iz nejavnih virov pa, če tako določa ta zakon.«.

2. člen

Besedilo 10. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Univerza je pravna oseba. V okviru univerze se ustanovijo fakultete, umetniške akademije, lahko pa tudi visoke strokovne šole in drugi zavodi - članice univerze (v nadaljnjem besedilu: članice univerze). Članica univerze ima lahko svoj transakcijski račun, če tako določa statut univerze.

Članice univerze se lahko ustanovijo kot pravne osebe in imajo pravno sposobnost ter druge pravice in obveznosti, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi univerze. Če ima članica univerze pravno sposobnost, se vpiše v sodni register. Članice javne univerze v primeru iz prejšnjega stavka niso posredni proračunski uporabniki.

Članice univerze pri izvajanju javne službe, kot jo določa 6.b člen tega zakona, nastopajo v pravnem prometu s pooblastili, ki jih določata akt o ustanovitvi univerze in statut, v imenu in za račun univerze.

V drugih primerih lahko članice univerze, ki so ustanovljene kot pravne osebe, nastopajo v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun.«.

3. člen

V 24. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»Če je tako določeno s statutom univerze, lahko ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, visokošolski učitelj opravlja funkcijo dekana na delovnem mestu visokošolskega učitelja, na katerem je bil zaposlen v času izvolitve v funkcijo dekana, in v tem primeru prejema položajni dodatek v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.«.

4. člen

V 40. členu se za osmim odstavkom doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»V postopkih iz prejšnjega odstavka osebno vročanje kandidatom ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in vsa preostala komunikacija s kandidatom poteka prek spletnega portala eVŠ. V primeru osebnega vročanja se šteje, da je dokument kandidatu vročen

drugi delovni dan po dnevu objave dokumenta na spletnem portalu eVŠ. V primeru, da komunikacija prek spletnega portala eVŠ ni mogoča, se šteje, da je dokument kandidatu vročen peti delovni dan od dneva odpreme po pošti.«.

5. člen

V 65. členu se v četrtem odstavku za peto alinejo dodata novi šesta in sedma alineja, ki se glasita:

- »- evropsko študentsko identiteto,
- številko evropske študentske izkaznice,«.

Dosedanje šesta do osma alineja postanejo osma do deseta alineja.

6. člen

Za 72.m členom se doda nov a72.n člen, ki se glasi:

»a72.n člen
(ustanovitev druge pravne osebe)

Ne glede na zakon, ki ureja javne finance, lahko javni visokošolski zavod v okviru svoje dejavnosti ter po poprejšnjem soglasju ustanovitelja, z namenom sodelovanja in prenosa znanja v družbo in gospodarstvo, ustanovi gospodarsko družbo, kot to določa zakon, ki ureja znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. Za namene iz prejšnjega stavka lahko javni visokošolski zavod ustanovi tudi drugo pravno osebo.«.

7. člen

V 73.b členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»V postopkih dodeljevanja subvencije za bivanje študentov osebno vročanje vlagateljem ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in vsa preostala komunikacija z vlagateljem poteka prek spletnega portala eVŠ. V primeru osebnega vročanja se šteje, da je dokument vlagatelju vročen drugi delovni dan po dnevu objave dokumenta na spletnem portalu eVŠ. V primeru, da komunikacija prek spletnega portala eVŠ ni mogoča, se šteje, da je dokument vlagateljem vročen peti delovni dan od dneva odpreme po pošti.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

8. člen

V prvem odstavku 77. člena se v drugem in tretjem stavku za besedilom »javni visokošolski zavodi« doda besedilo »in zasebni visokošolski zavodi za koncesionirane študijske programe za redni študij«.

V tretjem odstavku se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »financirana iz javnih virov.«.

Za četrtem odstavkom se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»Ne glede na prejšnji odstavek se državljanom Republike Slovenije in državljanom članic Evropske unije na vzporednem rednem študiju po študijskih programih prve in druge stopnje, v katerega se je študent vpisal na vpisna mesta za vzporedni študij, šolnine ne zaračuna v primeru, če je študent že vpisan v študijski program, po katerem doseže izobrazbo, ki ustreza najmanj ravni izobrazbe, pridobljene po študijskem programu vzporednega študija. Prav tako se

šolnina ne zaračunava, če je študent že koristil pravico iz druge alineje 66. člena tega zakona, pa se je vpisal v višji letnik, kot je že bil vpisan na isti stopnji študija.

Oseba, ki ji je status študenta prenehal zaradi izpisa iz študijskega programa oziroma smeri, se v ta študijski program oziroma smer lahko ponovno vpiše. Za študij iz prejšnjega stavka se zaračuna šolnina.«.

Dosedanji peti odstavek se črta.

9. člen

Črta se 78. člen.

10. člen

V 81. členu se v drugem odstavku 3. točka spremeni, tako da se glasi:

»3. vpisna številka in akademska elektronska identiteta,«.

6. točka se spremeni tako, da se glasi:

»6. stalno in začasno prebivališče, naslov za osebno vročanje pošte (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, občina, država) ter elektronski naslov,«.

Za 18. točko se doda nova, 19. točka, ki se glasi:

»19. o jeziku, v katerem je bila izobrazba dosežena,«.

Dosedanja 19. točka postane 20. točka.

V osmem odstavku se na koncu odstavka doda nov stavek, ki se glasi:

»Visokošolski zavodi lahko osebne podatke iz prejšnjega stavka obdelujejo tudi za potrebe nacionalnih raziskav o spremljanju študentov in diplomantov, pri čemer je treba zagotoviti anonimizacijo rezultatov.«.

V prvi alineji devetega odstavka se črta besedilo »oziroma z dnem dokončanja študija«.

Za dvanajstim odstavkom se dodata nova trinajsti in štirinajsti odstavek, ki se glasita:

»Visokošolski zavod lahko spremembe podatkov iz 1., 2., 5., 6. (razen elektronskega naslova) in 7. točke drugega odstavka tega člena pridobi iz evidence iz 81.e člena tega zakona na podlagi podatka o enotni matični številki občana s povezovanjem zbirk.

Za ureditev zavarovanja študentov za poškodbe pri delu in poklicno bolezen pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah se evidence iz prvega odstavka 81. člena tega zakona na podlagi enotne matične številke občana lahko povežejo z evidenco zavarovanih oseb, ki jo vodi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, prek sistema za podporo poslovnim subjektom.«.

Dosedanji trinajsti odstavek postane petnajsti odstavek.

11. člen

V 81.b členu se doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»Podatke za evidenco iz prvega odstavka tega člena visokošolski zavodi in študentski domovi pridobijo od študenta oziroma iz eVŠ s povezovanjem zbirk.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

12. člen

V 81.e členu se v prvem odstavku 12. točka spremeni tako, da se glasi:

»12. enolični identifikator in ime dela programa (smeri, modula),«.

19. točka se spremeni tako, da se glasi:

»19. datum in vrsta vpisa v letnik ter študijsko leto, ko je študent vanj vpisan, ter podatek o tem, ali gre za vzporedni študij,«.

21. točka se spremeni tako, da se glasi:

»21. datum dokončanja študija in jezik, v katerem je bila izobrazba dosežena,«.

22. točka se spremeni tako, da se glasi:

»22. podatek o tem, ali je študentu priznано podaljšanje statusa študenta in na kateri pravni podlagi,«.

Za 24. točko se doda nova 25. točka, ki se glasi:

»25. evropska študentska identiteta,«.

Dosedanja 25. točka postane 26. točka.

13. člen

V 81.g členu se v prvem odstavku 11. točka spremeni tako, da se glasi:

»11. ime visokošolskega zavoda ali višje strokovne šole, na katerega je prijavljen oziroma vpisan,«.

16. točka se spremeni tako, da se glasi:

»16. vrsta vpisa (prvi vpis v letnik, ponavljanje letnika, podaljšanje statusa študenta) ter podatek, ali gre za vzporedni vpis,«.

28. točka se spremeni tako, da se glasi:

»28. o tem, ali uveljavlja dodatno razvrstitveno pravilo, kot ga opredeljuje predpis iz tretjega odstavka 73.b člena tega zakona,«.

14. člen

V 82. členu se v tretjem odstavku tretji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Pri prijavi prijavljenega s kvalificiranim digitalnim potrdilom, z računom avtentikacijske in avtorizacijske infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: AAI-račun) ali na način, da je identiteto prijavitelja mogoče ugotoviti, se podatki iz prejšnjega stavka in podatki, ki se o njem vodijo v eVŠ, prijavljenemu prikažejo ob izpolnjevanju elektronske vloge.«.

V četrtem odstavku se tretji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Pri prijavi prijavljenega s kvalificiranim digitalnim potrdilom, AAI-računom ali na način, da je identiteto prijavitelja mogoče ugotoviti, se podatki iz prejšnjega stavka in podatki, ki se o njem vodijo v eVŠ, prijavljenemu prikažejo ob izpolnjevanju elektronske vloge.«.

V petem odstavku se v prvem stavku črta besedilo, ki se glasi:

»na način in v obliki, določeni v predpisu iz sedmega odstavka 16. člena tega zakona«.

Za desetim odstavkom se dodata nova enajsti in dvanajsti odstavek, ki se glasita:

»Na podlagi elektronske vloge prijave za vpis v eVŠ se za izbirni postopek za vpis v visokošolske študijske programe lahko s povezovanjem eVŠ in evidenc iz 81. člena tega zakona, ki jih vodijo visokošolski zavodi, na podlagi enotne matične številke občana pridobijo podatki o ocenah oziroma rezultatih študenta, doseženih pri izpitih in drugih študijskih obveznostih.

Na podlagi elektronske vloge prijave za subvencionirano bivanje ter soglasja vlagatelja in članov njegove družine se za izbirni postopek študentov za subvencionirano bivanje lahko s povezovanjem eVŠ in:

- evidenc, ki jih vodi Finančna uprava Republike Slovenije, na podlagi davčne številke pridobijo podatki o materialnem položaju študenta;
- evidenc, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, oziroma centri za socialno delo, na podlagi enotne matične številke občana študenta pridobijo podatki o preživnini za študenta in članov njegove družine, potrebni za ugotovitev materialnega položaja študenta;
- evidenc, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na podlagi enotne matične številke občana študenta pridobijo podatki o članih študentove družine;
- evidence o zavarovanih osebah, ki jo vodi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, na podlagi enotne matične številke občana študenta pridobi podatek o tem, ali študent izpolnjuje pogoj iz prvega odstavka 69. člena tega zakona,
- evidenc, ki jih vodi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, na podlagi enotne matične številke občana staršev oziroma skrbnikov študenta pridobi podatek o tem, ali so brezposelni,
- evidenc iz 81. člena tega zakona, ki jih vodijo visokošolski zavodi, na podlagi enotne matične številke občana študenta pridobijo podatki o dosedanjem študijskem uspehu študenta,
- centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za višje šolstvo, pridobijo podatki o študentih višjih strokovnih šol.«.

Dosedanji enajsti odstavek postane trinajsti odstavek.

15. člen

V 82.a členu se v drugem odstavku številka »25« nadomesti s številko »26«.

16. člen

V 83.a členu se v desetem odstavku beseda »tretjega« nadomesti z besedo »četrtga«.

Za petnajstim odstavkom se doda nov šestnajsti odstavek, ki se glasi:

»Upravne enote so za namen izdaje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija tujih študentov upravičene na podlagi podatka o EMŠO iz eVŠ pridobiti podatek o tem ali je tujec sprejet v javnoveljavne študijske programe ter podatke o študiju (študijsko leto vpisa, ime visokošolskega zavoda, kraj študija, trajanje študijskega programa, obdobje statusa študenta) in podatek o tem ali je študent vpisan v javnoveljavni študijski program (študijsko leto vpisa, ime visokošolskega zavoda, ime študijskega programa, letnik, kraj študija, trajanje študijskega programa in obdobje veljavnosti statusa študenta) s posredovanjem podatkov ali povezovanjem zbirk osebnih podatkov.«.

PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

17. člen

Visokošolski zavodi uskladijo svoje statute in druge interne akte z določbami tega zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Minister, pristojen za visoko šolstvo, uskladi Pravilnik o razpisu za vpis in izvedbi vpisa v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 6/22), Pravilnik o zagotavljanju podatkov za eVŠ (Uradni list RS, št. 12/17) in Pravilnik o šolninah in drugih prispevkih v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 40/94 in 45/98) s tem zakonom najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

18. člen

Spremenjene določbe 77. člena zakona se začnejo uporabljati za razpis za vpis v študijsko leto 2023/2024.

19. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu:

(novi 6.a člen – javni interes, 6.b člen – javna služba in 6.c člen – financiranje javne službe)

Odločba Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 34/11) je razveljavila 43. člen ZViS, ker ni opredelil javne službe v visokem šolstvu in je njeno ureditev v celoti prepustil nacionalnemu programu visokega šolstva, kar je v neskladju z 2. in 87. členom Ustave RS. Kot izhaja iz 34. točke odločbe Ustavnega sodišča, členi v ZViS niso tako jasni in določni, da bi bilo mogoče nedvomno ugotoviti vsebino in namen norme.

Čeprav obstoječi ZViS v 1. členu določa, da zakon med drugim opredeljuje javno službo v visokem šolstvu in ureja način njenega financiranja, je Ustavno sodišče presodilo, »da javna služba v visokem šolstvu ni opredeljena« in »da mora zakon v skladu z načelom zakonitosti opredeliti javno službo v visokem šolstvu.« Pri opredelitvi javne službe v visokem šolstvu je zato treba slediti ugotovitvam iz odločbe Ustavnega sodišča, ki jasno določajo strukturo in vsebino definicije javne službe v visokem šolstvu. Ustavno sodišče pravi, da to »ne pomeni, da se morajo vse podrobnosti glede opredelitve javne službe urediti z zakonom, ampak da mora zakon v skladu z načelom zakonitosti opredeliti javno službo v visokem šolstvu. Po oceni Ustavnega sodišča to pomeni, da mora zakon določiti vsaj obseg javne službe v visokem šolstvu, temeljne pogoje za dostop posameznikov do storitev visokošolskega izobraževanja v okviru javne službe, temeljne pogoje za izvajalce javne službe, temeljno opredelitev načina opravljanja javne službe in načina njenega financiranja.«

Vsebinsko javne službe v visokem šolstvu je treba najprej ločiti od samega javnega interesa. Javni interes na področju visokega šolstva je opredeljen z visokošolskim izobraževanjem, ki ga v obliki javnoveljavnih študijskih programov izvajajo visokošolski zavodi v Republiki Sloveniji pod pogoji za opravljanje visokošolske dejavnosti, kot so opredeljeni v ZViS. To pomeni, da so vsi visokošolski zavodi, ki so kot visokošolski zavodi akreditirani pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu in izvajajo akreditirane študijske programe za pridobitev izobrazbe in za izpopolnjevanje, v javnem interesu, saj zagotavljajo kakovostno raven visokošolskega izobraževanja in podeljujejo javno veljavne diplome na vseh treh stopnjah oz. javnoveljavna potrdila.

Vendar pa vso visokošolsko izobraževanje, ki je v javnem interesu, ni hkrati tudi javna služba. Ustavno sodišče je zapisalo, da je javna služba »normativni pojav«, in ne dejanski. To pomeni, da javne službe ni brez njenega normativnega dela (normativne opredelitve) oziroma da brez pravne ureditve ni posebnega pravnega režima v posamezni dejavnosti (tj. javne službe), ki bistveno razlikuje pravni položaj te dejavnosti v razmerju do povsem enake dejavnosti, ki poteka v okviru zasebnopravnega režima. Izobraževalna dejavnost, na primer, tako sama po sebi ni javna služba, saj lahko poteka vsebinsko enako po tržnih merilih ali v okviru pravnega režima javne službe. Bistveni elementi definicije javne službe določajo, da je visoko šolstvo dejavnost, ki trajno in nemoteno zagotavlja možnosti za splošno dostopnost vsem državljanom pod enakimi pogoji do znanja kot javne dobrine in do kakovostnega visokošolskega izobraževanja na vseh stopnjah in področjih znanstvenega raziskovanja in umetniškega ustvarjanja.

Republika Slovenija bo z javno službo v visokem šolstvu zadovoljevala javne potrebe po visokošolski dejavnosti in zagotavljala njeno trajno in nemoteno izvajanje, ki mora biti enako dostopno vsem uporabnikom pod enakimi pogoji, kot jih določa zakon. Republika Slovenija z javno službo v visokem šolstvu tako »med drugim uresničuje dolžnost iz tretjega odstavka 57. člena Ustave, in sicer da ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo. Z opredelitvijo javne službe v visokem šolstvu se tako določajo predvsem pravice in obveznosti posameznikov, ki želijo izkoristiti storitve visokošolskega izobraževanja. Z njihovega vidika je pri izvajanju javne službe zlasti pomembno, da jim je zagotovljena pravica dostopnosti do javne storitve pod enakimi pogoji.«

Glede izvajalcev javne službe na področju visokega šolstva predlog zakona izhaja iz Zakona o zavodih (v nadaljnjem besedilu: ZZ), ki določa, da se za opravljanje javnih služb ustanovijo javni zavodi (3. člen ZZ) oziroma da javne službe opravljajo javni zavodi ali drugi zavodi na podlagi koncesije (23. člen ZZ). Javni visokošolski zavodi z javno službo v visokem šolstvu uresničujejo svoje temeljno poslanstvo, ki je določeno z aktom o ustanovitvi in natančneje opredeljeno v njihovih internih programskih in normativnih aktih. Ker se pravni položaj visokošolske dejavnosti bistveno razlikuje v okviru zasebno pravnega režima, je določeno, da javno službo v visokem šolstvu lahko izvajajo tudi zasebni visokošolski zavodi za koncesionirane študijske programe. Koncesija je vedno podeljena le za redni študij, zato je treba razumeti, da javna služba na koncesioniranih študijskih programih pomeni le redni študij, ne pa tudi izrednega, kot to velja za javne visokošolske zavode. Bistveno je, da visokošolska dejavnost ne obsega le visokošolsko izobraževanje, temveč tudi znanstvenoraziskovalno, umetniško in podporno dejavnost. Javna služba v visokem šolstvu predstavlja celoto in neločljivo povezanost različnih, a medsebojno bistveno povezanih in odvisnih visokošolskih dejavnosti, od izobraževalne in umetniške do podporne dejavnosti. S takšno opredelitvijo javne službe se določajo tudi pravice in obveznosti izvajalcev v razmerju do uporabnikov na eni strani in do države na drugi strani.

Izobraževalna dejavnost obsega študijske programe za pridobitev izobrazbe na vseh treh stopnjah, in sicer ne glede na način izvajanja študija, torej ne glede na to, ali se študijski program izvaja kot redni ali izredni študij. To pomeni, da sta tako redni kot izredni študij opredeljena kot javna služba, in sicer ne glede na to, ali se študentu na rednem ali izrednem študiju zaračuna šolnina v skladu s 77. členom ZViS. Tako je treba tudi izredni študij razumeti kot del javne službe, namreč kot omogočanje splošne dostopnosti vsem uporabnikom pod enakimi pogoji, ne glede na način študija. Že obstoječi ZViS v 37. členu določa, da se lahko s študijskim programom, če narava študija to omogoča, prilagodi organizacija in časovna razporeditev predavanj, seminarjev in vaj možnostim študentov. Zakon tako ne določa plačila šolnine kot pogoja za izredni študij. V obstoječi normativni ureditvi je to urejeno na podzakonski ravni s Pravilnikom o šolninah in drugih prispevkih v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 40/94 in 45/98), ki je določil, da državljani Republike Slovenije in Evropske unije plačujejo šolnino, in sicer med drugim za redni študij po dodiplomskih študijskih programih, ki se ne izvajajo kot javna služba, in za izredni študij po dodiplomskih študijskih programih. Z definicijo javne službe v visokem šolstvu v tem zakonu sta tako način izvajanja študijske dejavnosti izenačena, kar pomeni, da način izvajanja študijske dejavnosti ni kriterij za plačevanje šolnin, temveč je kriterij "vrsta" statusa študenta v skladu s 70. členom, kot to določa 77. člen ZViS, ki pravi, da se »državljanom Republike Slovenije in državljanom članic Evropske unije šolnina lahko zaračuna, če imajo že doseženo izobrazbo, ki ustreza najmanj ravni izobrazbe, pridobljene po študijskem programu, v katerega so vpisani, oziroma še nimajo dosežene izobrazbe, ki ustreza najmanj ravni izobrazbe, pridobljene po študijskem programu, v katerega so vpisani, in jim je prenehal status študenta v skladu s 70. členom tega zakona na prejšnjem študijskem programu.« S takšno ureditvijo izenačujemo pravice vsem študentom do enakega dostopa do študija, ne glede na način izvajanja študijske dejavnosti, vendar v skladu s pravicami in obveznostmi, ki jih določa ZViS. Zgoraj zapisano torej pomeni, da bosta redni in izredni študij lahko brezplačna ali plačljiva, odvisno od tega, ali je študent izkoristil vse pravice do brezplačnega študija. A v obeh primerih se bosta (za državljane Republike Slovenije in Evropske unije) izvajala kot javna služba in ne kot tržna dejavnost.

Znanstvenoraziskovalno dejavnost je opredelil že Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti. Znanstvenoraziskovalni sistem obsega več ravni razvoja: temeljno, ki se nanaša na temeljne in aplikativne raziskave, to je praviloma do vključno potrditve koncepta, in raziskovalno razvojno raven, ki se nanaša na industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj, to je praviloma do vključno demonstracije v primerljivem okolju. Sestavni del dejavnosti je podporno okolje, ki spodbuja (mednarodno) projektno delo, mreženje, partnersko sodelovanje, prenos znanja in tehnologij ter ustvarjalnost in podjetnost izvajalcev znanstveno-raziskovalne dejavnosti. Znanstvenoraziskovalna dejavnost je ustvarjanje novega znanja in njegov prenos, obsega pa različne aktivnosti – od že omenjenih raziskav in sodelovanja do ukrepov odprte znanosti in raziskovalne infrastrukture. V kontekstu javne službe v visokem šolstvu je bistveno, da so rezultati temeljnega, aplikativnega in razvojnega dela javno dostopni vsem potencialnim uporabnikom.

Umetniška dejavnost v javni službi visokega šolstva obsega umetniško ustvarjanje tako na področju izobraževanja kot na znanstvenoraziskovalnem področju v okviru umetniških disciplin v skladu s klasifikacijo KLASIUS in katerih rezultati so javno dostopni vsem potencialnim uporabnikom.

Podporne dejavnosti javne službe v visokem šolstvu so knjižnična, informacijska, administrativna in upravljavska dejavnost ter dejavnost študentskih domov.

Financiranje javne službe razmejuje javno službo od drugih dopolnilnih dejavnosti, ki pomenijo prodajo blaga in storitev na trgu.

Ustavno sodišče je z odločbo presodilo, da mora zakonodajalec na podlagi 58. člena Ustave z zakonom urediti način financiranja dejavnosti državnih univerz in državnih visokih šol in način oziroma pravila upravljanja tako pridobljenih finančnih sredstev. »Ustava pri tem ne omejuje zakonodajalca le na ureditev načina financiranja iz proračuna ter v tem okviru načina financiranja javne službe in drugih dejavnosti, temveč omogoča tudi ureditev načina financiranja iz drugih virov.« Ustavno sodišče zato eksplicitno zapiše, da »prav tako blago oziroma storitve, ki jih v okviru javne službe ponuja javni zavod, niso nujno v celoti plačane iz proračuna, ampak jih lahko v celoti ali delno plačajo njihovi uporabniki.« Na podlagi navedenih ugotovitev Ustavnega sodišča novi 6.c člen določa, da je javna služba v visokem šolstvu praviloma financirana iz javnih virov, lahko pa tudi iz zasebnih virov. V visokošolskem izobraževanju je način financiranja iz proračunskih virov že urejen v posebnem poglavju zakona o financiranju, medtem ko je proračunsko financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti določeno v zakonu, ki ureja znanstvenoraziskovalno dejavnost. Prav tako je v ZViS že določen način financiranja javne službe iz zasebnih virov, kot to izhaja zlasti iz 77. člena, ki določa, kdaj se državljanom Republike Slovenije in državljanom članic Evropske unije lahko zaračunava šolnina.

Po mnenju Ustavnega sodišča »je tako zlasti pomembno, da je obseg javne službe, ki jo morajo izvajati (torej njihova obveznost), jasno določen in da je s tem določena tudi obveznost države oziroma pravica državne univerze oziroma visoke šole do ureditve financiranja te javne službe z zakonom in predvsem do finančnih sredstev, ki naj bi ji na tej podlagi pripadala. Opredelitev javne službe v visokem šolstvu zato pomeni tudi ureditev pravic in obveznosti pravnih subjektov.«

Kot izhaja iz Zakona o zavodih (48. člen), javni zavodi, čeprav jih ustanovi država, lahko poleg javne službe izvajajo tudi druge dopolnilne dejavnosti, ki pomenijo prodajo blaga in storitev na trgu. Vendar pa druga dopolnilna dejavnost ne sme zmanjševati obsega in kakovosti zagotavljanja javne službe v visokem šolstvu, z izvajanjem teh dejavnosti pa mora zavod zagotoviti najmanj pokritje vse s to dejavnostjo povezanih odhodkov. Visokošolski zavodi o obsegu in vrsti drugih dopolnilnih dejavnosti odločajo avtonomno.

Predlog zakona ureja način oblikovanja cene na trgu, kadar javni visokošolski zavod in zasebni visokošolski zavod za koncesionirane študijske programe opravlja drugo dopolnilno dejavnost. Pri tem je pomembno, da so javna in tržna dejavnost, njuni stroški, financiranje in prihodki jasno ločeni, da se prepreči navzkrižno financiranje tržne dejavnosti iz javnih sredstev. Cena tržne storitve pa mora zagotoviti najmanj pokrivanje vseh neposrednih, posrednih in sorazmerni del skupnih stroškov, vezanih na zagotavljanje tržne storitve, oziroma mora biti določena tako, da so vanjo všteti vsi stroški, ki se nanašajo na izdatke za blago in storitve, investicije in investicijsko vzdrževanje ter stroške dela.

K 2. členu:

(10. člen – pravna subjektiviteta univerze in članic)

Obstoječi 10. člen Zakona o visokem šolstvu tako v teoriji kot v praksi že vrsto let povzroča številne nejasnosti glede statusne razmejitve univerze v razmerju do njene članice in obratno. Citirani člen univerzo že uvodoma izrecno opredeli kot pravno osebo (prvi odstavek), pri čemer pa v nadaljevanju glede vprašanja statusne ureditve njene (posamezne) članice slednjo

dvoumno postavi enkrat v položaj pravne osebe in drugič v položaj očitno povsem nesamostojne notranje organizacijske oblike/enote. ZViS namreč v obstoječem četrtem odstavku 10. člena članicam univerze dopušča svobodno nastopanje v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun, v kolikor ne gre za izvajanje nacionalnega programa visokega šolstva, za katerega zagotavlja sredstva Republika Slovenija – v slednjem primeru pa sme članica univerze nastopati zgolj v imenu in za račun univerze.

Obstoječa zakonska dikcija tako članicam v delu dopustnega nastopanja v pravnem prometu priznava status pravne osebe, torej samostojnost in pravno subjektiviteto, saj lahko le samostojni subjekti, to je pravne osebe, nastopajo v pravnem prometu, istočasno pa tovrstno pravno subjektiviteto posamezni članici deloma odvzame, in sicer v delu izvajanja tistih nalog, ki jih je moč prišteti v izvajanje nacionalnega programa visokega šolstva. Slednje pa je ne le v kontradiktu s samim seboj (torej enkrat je neka entiteta znotraj univerze pravna oseba in drugič ni), pač pa tudi s samim konceptom univerze kot avtonomne pravne osebe.

Upoštevajoč odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-34/94 z dne 22. 1. 1998 (Uradni list RS, št. 18/98) in št. U-I-163/16 z dne 11. 3. 2021 (Uradni list RS, št. 42/21), s katerima je bilo ugotovljeno, da je Zakon o visokem šolstvu (med drugim) protiustaven zato, ker v nasprotju z načeli pravne države (2. člen ustave) v bistvu sploh ne določa statusa članic univerze, s tega vidika pa iz 10. člena ZViS ne izhaja jasno, ali so fakultete in druge članice univerze pravne osebe ali ne, predlog zakona naslavlja tudi ureditev pravnega statusa članic univerz. Skladno s posebnim statusom, ki ga univerza uživa v slovenskem pravnem sistemu, saj je ta upoštevajoč 58. člen Ustave RS in nadalje izrecno določbo 6. člena ZViS avtonomna, predlog zakona ohranja status pravne subjektivitete univerze kot celote, pri čemer pa v nadaljevanju tovrstni status podeli tudi njeni članici, ampak le, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi univerze. Po predlagani ureditvi bo tako tudi članica univerze lahko pridobila status pravne osebe; v tem primeru se bo tudi vpisala v sodni register in v pravnem prometu kot samostojni pravni subjekt nastopala v svojem imenu in za svoj račun. Članici univerze pa nikakor ne bo dopustno – ne glede na status pravne subjektivitete, nastopati v svojem imenu in za svoj račun v primeru izvajanja javne službe; slednjo namreč še vedno izvaja univerza kot celota, članica kot njen sestavni del pa bo pri tem izvajanju lahko v pravnem prometu nastopala izključno v imenu in za račun univerze. S tega vidika in v izogib zmotnim interpretacijam o absolutni samostojnosti posamezne članice v razmerju do univerze predlog zakona tudi izrecno določa, da članice javne univerze niso posredni proračunski uporabniki, kar pomeni, da je javna univerza kot pravna oseba tista, ki bo ne glede na določen status svojih članic še naprej ustanovitelju (in drugim organom) enotno, za univerzo kot celoto, posredovala v soglasje denimo programe dela in finančne načrte ter poročila o delu (in ne torej njena posamezna članica s priznano pravno subjektiviteto).

K 3. členu

(24. člen – dekan oziroma direktor)

Predlog zakona kot novost prinaša možnost izvrševanja funkcije dekana članice javne univerze na delovnem mestu visokošolskega učitelja. Slednje pomeni, da skladno z odločitvijo univerze (statut) visokošolski učitelj, ki je bil izvoljen za dekana članice javne univerze, lahko ostane na svojem delovnem mestu visokošolskega učitelja in hkrati opravlja funkcijo dekana. V tem primeru visokošolski učitelj prejema funkcijski dodatek. Skozi dosedanje prakso opravljanja tovrstne funkcije se je namreč izkazalo, da je za visokošolskega učitelja ključna ohranitev stika z njegovim osnovnim delovnim področjem pedagoške in raziskovalne dejavnosti.

K 4. členu

(40. člen – razpis)

Predlog zakona z namenom lažjega in hitrejšega komuniciranja s kandidati za vpis na visokošolske zavode vzpostavlja komunikacijo preko spletnega portala eVŠ. Predlagana določba vključuje odmik od siceršnjih določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, saj bo preko omenjenega portala kandidatom dopustno opravljati tudi vročanje uradnih pisanj. Z vidika

zagotovitve pravne varnosti kandidatov se v primeru nezmožnosti komunikacije preko spletnega portala eVŠ (denimo v primeru sesutja informacijskega sistema) ohranja možnost komunikacije preko pošte.

K 5. členu

(65. člen – študenti)

Predlog zakona kot enega ključnih podatkov študentske izkaznice uveljavlja tudi podatka o evropski študentski identiteti in številko evropske študentske izkaznice z namenom, da se bo nacionalna študentska izkaznica lahko uporabljala tudi kot evropska študentska izkaznica, ki bo zagotovila varno izmenjavo podatkov o študentih in omogočila nemoten prehod z ene visokošolske ustanove na drugo. Študentom bo tudi omogočila dostop do spletnih tečajev in storitev, ki jih ponujajo druge visokošolske ustanove. To bo olajšalo virtualno mobilnost in kombinirano učenje, evropska študentska izkaznica pa bo tudi omogočila večjo izbiro programov. Sčasoma se bodo študentke in študenti z izkaznico lahko udeleževali kulturnih dejavnosti v Evropi po znižanih cenah. Evropska študentska izkaznica poenostavlja tudi upravne postopke in zmanjšuje upravno breme za visokošolske ustanove ter krepi mobilnost za vse. (Več o pobudi za evropsko študentsko izkaznico na e-naslovu: <https://education.ec.europa.eu/sl/education-levels/higher-education/european-student-card-initiative>).

K 6. členu

(nov a72.n člen – ustanovitev druge pravne osebe)

Izhajajoč iz že sprejete ureditve v Zakonu o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21), ki je vzpostavil možnost ustanavljanja gospodarskih družb javnim raziskovalnim organizacijam, kamor spadajo tudi javni visokošolski zavodi, predlog zakona javnim visokošolskim zavodom z namenom sodelovanja in prenosa znanja v družbo in gospodarstvo prav tako dopušča ustanavljanje gospodarskih družb ter za uresničevanje istih namenov tudi drugih pravnih oseb (npr. zavodov ali ustanov). Po izrecni zakonski določbi predloga zakona lahko javni visokošolski zavod takšen pravni subjekt ustanovi zgolj s soglasjem ustanovitelja (tj. Vlade Republike Slovenije).

K 7. členu

(73.b člen – subvencioniranje bivanja študentov)

Predlog zakona z namenom lažjega in hitrejšega komuniciranja z vlagatelji vlog za subvencionirano bivanje vzpostavlja komunikacijo preko spletnega portala eVŠ. Predlagana določba vključuje odmik od siceršnjih določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, saj bo preko omenjenega portala vlagateljem dopustno opravljati tudi vročanje uradnih pisanj. Z vidika zagotovitve pravne varnosti vlagateljev se v primeru nezmožnosti komunikacije preko spletnega portala eVŠ (denimo v primeru sesutja informacijskega sistema) ohranja možnost komunikacije preko pošte.

K 8. členu

(77. člen – šolnina in drugi prispevki)

Predlog zakona vzpostavlja enoten sistem prepovedi zaračunavanja vpisnih stroškov, in sicer poleg javnim visokošolskim zavodom tudi zasebnim visokošolskim zavodom za koncesionirane študijske programe za redni študij; slednje je nujna redakcijska korekcija uveljavitve takšne določbe, uvedene z Zakonom za urejanje položaja študentov (Uradni list RS, št. 54/22), ki je takšno prepoved naložil zgolj javnim visokošolskim zavodom in pri tem izpustil po sistemu

financiranja enakovredne zasebne visokošolske zavode v delu dodeljenih koncesij. Predlagana določba v tem delu hkrati prepoveduje zaračunavanje šolnine študentom na vzporednem rednem študiju na prvi in drugi stopnji, in sicer v primeru, ko študent med vzporednim študijem po prvem študijskem programu (na isti stopnji) že diplomira, po vzporednem študiju pa še ne. S predlagano določbo novega šestega odstavka se študentom, ki so se izpisali iz posameznega študijskega programa, dopušča ponovni vpis v ta isti študijski program (kar po veljavni ureditvi ni bilo mogoče), pri čemer se študentu zaračuna šolnina. Omenjena rešitev je nujna zaradi uresničevanja načel vseživljenjskega izobraževanja ter omogočanja pridobitve diplome (in s tem ravni izobrazbe) predvsem študentom, ki se, iz takšnih ali drugačnih razlogov, izpisujejo v višjih oziroma zadnjih letnikih študijskega programa. Ponovni vpis študentu skladno s svojimi pravili omogoči visokošolski zavod, ki tudi določi vpis v nižji ali isti letnik, v katerega je študent že bil vpisan. Zaradi že izkoriščenega statusa študenta v tistem letniku pa mora študent zato plačati šolnino.

K 9. členu

(78. člen - razpolaganje s presežki)

Razpolaganje s presežki je urejeno v sklopu novega 6.b člena, zato je redakcijsko treba ta člen črtati.

K 10. členu

(81. člen - evidence z osebnimi podatki študentov in vpisanih na študijske programe za izpopolnjevanje, ki jih obdelujejo visokošolski zavodi)

S spremembo 81. člena ZViS, ki ureja evidence z osebnimi podatki študentov in vpisanih na študijske programe za izpopolnjevanje, ki jih obdelujejo visokošolski zavodi, se visokošolskim zavodom dovoljuje, da za namen svoje pedagoške in z njo povezane znanstvenoraziskovalne, umetniške, strokovne in knjižničarske dejavnosti za študente in vpisane na študijske programe za izpopolnjevanje hranijo tudi podatek o njihovem elektronskem naslovu in akademski elektronski identiteti, ki jo oseba pridobi za čas opravljanja obveznosti po programu, v katerega se je vpisal. Z dopolnjenim osmim odstavkom se visokošolskim zavodom dopušča obdelava osebnih podatkov tudi za potrebe nacionalnih raziskav za spremljanje študentov in diplomantov (npr. Eurostudent, Eurograduate), pri čemer je treba zagotoviti varstvo osebnih podatkov v smislu, da se tovrstni podatki ne posredujejo tretjim osebam. S spremembo prve alineje devetega odstavka se visokošolskim zavodom zato dopušča obdelava podatkov o študentih iz evidence vpisanih študentov ter osebnega kartona tudi po dokončanju študija. Slednje je potrebno za denimo izdajo dvojnika diplome, za posredovanje podatkov za namen nadaljevanja študija in za izvajanje Uredbe (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (Besedilo velja za EGP). Dodatno se z novim trinajstim odstavkom visokošolskim zavodom omogoča, da redno po elektronski poti prejemajo spremembe osebnih podatkov o študentih, katerih podatki se vodijo v eVŠ evidenci študentov in diplomantov. Z novim štirinajstim odstavkom pa se poenostavlja elektronsko poslovanje, vezano na urejanje zavarovanja študentov za poškodbe pri delu in poklicno bolezen pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah preko eVEM portala.

K 11. členu

(81.b člen - evidenca z osebnimi podatki, ki se vodi za potrebe subvencioniranega bivanja študentov)

S spremembo 81.b člena ZViS se visokošolskim zavodom in študentskim domovom omogoča, da podatke, ki jih obdelujejo za namen subvencioniranega bivanja, pridobijo iz eVŠ s povezovanjem zbirk, saj v eVŠ poteka obdelava podatkov prošnje za bivanje in izbirni postopek za subvencionirano bivanje. Podatke, ki se ne zbirajo v eVŠ, pa zavod pridobi, kot doslej, od študenta.

K 12. členu

(81.e člen - eVŠ evidenca študentov in diplomantov)

S spremembo 81.e člena ZViS se v prvem odstavku 12. točka usklajuje z dikcijo 9., 10. in 11. točke tega odstavka, v 19. točki se podrobneje usklajuje vodenje podatka, ki je bil med vzpostavitvijo evidence v povezavi z njenim namenom opredeljen kot ločen šifrant (vrsta vpisa) ter dodaja podatek o tem, ali se študent vpisuje na vzporedni študij, kar se potrebuje pri ugotavljanju pravic iz statusa študenta. V 21. točki se uvaja zbiranje novega podatka o jeziku, v katerem je bila izobrazba dosežena. Podatek je relevanten za vstop na trg dela, ko mora diplomant dokazovati znanje slovenščine ali v tujini znanje drugega jezika, v katerem je študiral. V 22. točki se uvaja zbiranje podatka o pravni podlagi koriščenja pravice do podaljšanja statusa študenta, in sicer ali gre za upravičene razloge iz 69.a člena, materinstvo/očetovstvo ali izjemne okoliščine za namen spremljanja in ugotavljanja pravic študentov. Doda se nova 25. točka, ki vključuje podatek o evropski študentski identiteti.

K 13. členu

(81.g člen - eVŠ evidenca prijavljenih za subvencionirano bivanje študentov)

V prvem odstavku 81.g člena zakona, ki ureja eVŠ evidenco prijavljenih za subvencionirano bivanje študentov, se s spremembo 11. točke dodaja podatek o višji strokovni šoli, na katero je študent vpisan, kajti v skladu z Zakonom za urejanje položaja študentov (Uradni list RS, št. 54/22) za subvencijo za bivanje v dijaškem in študentskem domu lahko zaprosijo tudi višješolski študenti. S spremembo 16. točke se usklajuje podatek z eVŠ evidenco študentov in diplomantov iz 19. točke 81.e člena zakona. S spremembo 28. točke se vodenje tega podatka posplošuje zgolj na obdelavo podatka o tem, ali se dodatno razvrstitveno pravilo uporablja ali ne (torej vrednosti da ali ne), hkrati pa prepušča, da se ta pravila lahko podrobneje določijo s predpisom ministra, pristojnega za visoko šolstvo, kar omogoča ministrstvu, da se lahko hitreje odzove in prepozna specifične potrebe študentov, ki bi zahtevale prednostno obravnavo pri subvencioniranem bivanju.

K 14. členu

(82. člen - zagotavljanje podatkov za eVŠ)

S spremembo tretjega in četrtega odstavka 82. člena se z zakonom določa, da se AAI-račun, ki ga v okviru avtentikacijske in avtorizacijske Infrastrukture zagotavlja Arnes, ali prijava na način, da je identiteto prijavitelja mogoče ugotoviti (npr. z EMŠO), lahko uporablja za namen elektronske prijave za vpis v visoko šolstvo in oddaje prošnje za subvencionirano bivanje preko eVŠ, in sicer s srednjo stopnjo zaupanja, kot to opredeljuje Uredba (EU) o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 1999/93/ES.

Sprememba petega odstavka predstavlja redakcijsko uskladitev, saj je bil predpis iz sedmega odstavka 16. člena ukinjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 75/16).

Z novim enajstim odstavkom se vzpostavlja pravna podlaga, da se podatki, potrebni za prijavno-izbirni postopek vpisa v visoko šolstvo, lahko v eVŠ pridobijo v elektronski obliki s povezovanjem zbirk na podlagi EMŠO študenta. Visokošolski zavodi so v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 –

ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE) podatke dolžni pridobiti sami iz elektronskih evidenc. S tem zakonom se omogoča ureditev elektronskega zajema podatkov za namen prijavno-izbirnega postopka visokošolskih zavodov.

Z novim dvanajstim odstavkom se omogoča, da se podatki, ki se zbirajo za namen subvencioniranega bivanja iz uradnih evidenc, pridobijo s povezovanjem zbirk, kar bo zagotovilo večjo sledljivost pri posredovanju teh podatkov in odpravilo ročno poslovanje v primerih, ko mora študent dokazila sedaj predložiti še v pisni obliki, kar bo skrajšalo administrativne postopke in nanje vezane stroške (npr. pozivanja k dopolnitvi vlog, ko ta podatek ni posredovan z vlogo).

K 15. členu

(82.a člen – zbiranje podatkov)

Člen je redakcijske narave (uskladitev sz 81.e členom, 12. člen predloga zakona).

K 16. členu

(83.a člen - uporaba evidenc eVŠ in dostop do njih)

Sprememba v desetem odstavku je redakcijske narave (uskladitev z 73.b členom ZViS, 7. člen predloga zakona).

Z novim šestnajstim odstavkom se vzpostavlja pravna podlaga za pridobivanje podatkov iz eVŠ, ki jih za namen izdaje dovoljenja za začasno prebivanje tujcem iz naslova študija potrebujejo upravne enote.

K 17. členu

(prehodna določba)

Člen navaja predpise in akte, ki jih bo treba uskladiti s predlogom zakona.

K 18. členu

(končna določba)

Člen določa začetek učinkovanja spremenjenih določb 77. člena ZViS.

K 19. členu

(končna določba)

Člen določa začetek veljavnosti predloga zakona.